

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒĢIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770
e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2016. gada 14. aprīlī

Satversmes tiesas 1. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs Aldis Laviņš, tiesneši Kaspars Balodis un Ineta Ziemele,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto [..] (turpmāk – Pieteikuma iesniedzēja) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 50/2016),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzēja lūdz Satversmes tiesu atzīt Aizsargjoslu likuma 36. panta otrās daļas 1. punkta c) apakšpunktu (turpmāk – apstrīdētā norma) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 91. un 105. pantam.

2. Apstrīdētā norma noteic:

„Krusta kāpu aizsargjoslā un pludmalē papildus šā panta pirmajā daļā minētajiem aprobežojumiem aizliegts celt jaunas ēkas un būves un paplašināt esošās, izņemot gadījumus, kad, saskaņojot ar attiecīgo Valsts vides dienesta reģionālo vides pārvaldi un atbilstoši vietējās pašvaldības teritorijas plānojumam, tiek rekonstruētas esošās ēkas vai būves, nepārsniedzot esošo būvapjomu, bet, rekonstruējot esošās dzīvojamās ēkas, kuru platība ir mazāka par 150 kvadrātmetriem, to kopējā platība pēc rekonstrukcijas nedrīkst pārsniegt 150 kvadrātmetrus”.

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata lieta ir ierosināma, kolēģija izvērtē, vai:

1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;

- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18. – 19.³ panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmumi kolēģija.

Turklāt saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 20. panta sesto daļu Satversmes tiesa var atteikties ierosināt lietu, ja konstitucionālajā sūdzībā sniegtais juridiskais pamatojums ir acīmredzami nepietiekams prasījuma apmierināšanai.

4. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punktu Satversmes tiesa izskata lietas par likuma atbilstību Satversmei. Tādējādi Pieteikuma iesniedzēja prasījums izvērtēt apstrīdētās normas atbilstību Satversmei ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punktu persona pieteikumu Satversmes tiesā var iesniegt tikai Satversmē noteikto pamattiesību aizskāruma gadījumā.

No pieteikuma un tam pievienotajiem dokumentiem izriet, ka Pieteikuma iesniedzējai pieder nekustamais īpašums, kas atrodas ārpus ciemu robežām Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes krasta kāpu aizsargjoslā. Pieteikuma iesniedzēja vērsās Valsts vides dienestā, lūdzot izsniegt tehniskos noteikumus dzīvojamās mājas un saimniecības ēkas rekonstrukcijai, taču iestāde atteikusies tos izsniegt. Šo lēmumu Pieteikuma iesniedzēja pārsūdzēja administratīvajā tiesā. Administratīvā tiesa, pamatojoties uz apstrīdēto normu, atzina, ka iestāde pamatoti atteikusies izdot tehniskos noteikumus. Proti, Pieteikuma iesniedzēja vēlas veikt jaunu būvniecību uz kādreiz pastāvošas ēkas pamatu fragmentiem, nevis rekonstruēt jau esošas ēkas.

Pieteikuma iesniedzēja uzskata, ka apstrīdētā norma neatbilst Satversmes 91. un 105. pantam un ir norādījusi uz savu Satversmē noteikto pamattiesību iespējamo aizskārumu.

Līdz ar to Pieteikuma iesniedzēja ir tiesīga iesniegt pieteikumu, ievērojot konstitucionālajai sūdzībai Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā noteiktās prasības.

6. Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrā daļa noteic, ka persona var iesniegt konstitucionālo sūdzību Satversmes tiesai vienīgi gadījumā, ja viņa ir izmantojusi visas iespējas aizstāvēt savas tiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem, vai arī ja personai šādu iespēju nav.

No pieteikuma un tam pievienotajiem dokumentiem secināms, ka Pieteikuma iesniedzēja ir izmantojusi visas iespējas aizstāvēt savas aizskartās tiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem.

Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 19.² panta ceturtās daļas pirmo teikumu pieteikumu Satversmes tiesai var iesniegt sešu mēnešu laikā pēc pēdējās institūcijas nolēmuma spēkā stāšanās.

Konkrētajā gadījumā termiņš konstitucionālās sūdzības iesniegšanai ir skaitāms no (*datums*), kad Augstākās tiesas Administratīvo lietu departaments pieņēma lēmumu par atteikšanos ierosināt kasācijas tiesvedību lietā [..]. Pieteikums Satversmes tiesā saņemts 2016. gada 17. martā. Tādējādi minētais sešu mēnešu termiņš ir ievērots.

Līdz ar to pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrajā daļā un ceturtās daļas pirmajā teikumā noteiktajām prasībām.

7. Konstitucionālajai sūdzībai jāatbilst arī pārējām Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā noteiktajām prasībām. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punktu pieteikumā jānorāda juridiskais pamatojums, proti, jāpamato apstrīdētās normas neatbilstība augstāka juridiska spēka tiesību normai.

Par juridisko pamatojumu Satversmes tiesas likuma izpratnē atzīstama juridiskā argumentācija, kurā pamatota konkrētās apstrīdētās normas neatbilstība pieteikumā norādītajām augstāka juridiskā spēka tiesību normām.

Pamatojot apstrīdētās normas iespējamo neatbilstību Satversmei, pieteikuma iesniedzējam ir pienākums norādīt 1) vai apstrīdētajā normā ir ietverts kāds tiesību ierobežojums, 2) vai šis ierobežojums ir noteikts ar likumu un vai tam ir leģitīms mērķis un 3) vai ierobežojums ir samērīgs ar leģitīmo mērķi. Savukārt pamatojot pamattiesību ierobežojuma neatbilstību samērīguma principam, pieteikumā nepieciešams norādīt: 1) vai izraudzītie līdzekļi ir piemēroti leģitīmā mērķa sasniegšanai jeb vai ar izraudzīto līdzekli var sasniegt leģitīmo mērķi; 2) vai šāda rīcība ir nepieciešama jeb vai leģitīmo mērķi nevar sasniegt ar indivīda tiesības mazāk ierobežojošiem līdzekļiem; 3) vai ierobežojums ir atbilstošs jeb vai labums, ko iegūst sabiedrība, ir lielāks par indivīda tiesībām nodarīto kaitējumu (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2003. gada 27. jūnija sprieduma lietā Nr. 2003-04-01 secinājumu daļas 1.2. punktu un 2012. gada 20. aprīļa sprieduma lietā Nr. 2011-16-01 9. punktu*).

Pieteikumā norādīts, ka gan iestāde, gan tiesa nepareizi piemērojusi un interpretējusi apstrīdēto normu, jo kļūdaini secinājusi, ka ēkas būvniecība uz esošiem pamatiem ir uzskatāma nevis par esošās ēkas rekonstrukciju, bet gan par jaunu būvniecību.

Tomēr pieteikumā nav sniegts juridiskais pamatojums par apstrīdētās normas iespējamo neatbilstību Satversmes 91. un 105. pantam.

Satversmes tiesa, interpretējot Aizsargjoslu likuma 36. panta otrās daļas 1. punktu, jau ir secinājusi, ka būvniecība krasta kāpu aizsargjoslā pieļaujama tikai izņēmuma kārtā – gadījumos, kad tiek renovētas, restaurētas vai rekonstruētas esošās ēkas vai būves vai arī kad pie esošajām ēkām tiek būvētas palīgēkas. Minētā norma krasta kāpu aizsargjoslā arī nepieļauj bojā gājušas ēkas atjaunošanu uz esošiem pamatiem. Vienlaikus Satversmes tiesa norādījusi, ka Aizsargjoslu likuma nepilnības novēršamas likuma ietvaros, izmantojot juridiskās metodes un ņemot vērā arī vispārējos tiesību principus (*sk. Satversmes tiesa 2015. gada 2. marta lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2014-16-01 10. un 12. punktu*).

Satversmes tiesas kolēģija vērš Pieteikuma iesniedzējas uzmanību uz to, ka Satversmes tiesa nevar pārvērtēt tiesību normu piemērošanas un interpretācijas jautājumus (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2009. gada 3. jūnija sprieduma lietā Nr. 2008-43-0106 12. punktu*). No pieteikuma izriet, ka pēc būtības Pieteikuma iesniedzēja apšaubā apstrīdētās normas piemērošanas praksi un tiesvedības iznākumu konkrētā lietā. Tādējādi pieteikumā ietvertie argumenti attiecas nevis uz apstrīdētās normas iespējamo neatbilstību Satversmei, bet gan uz tās piemērošanu administratīvajā tiesā.

Līdz ar to pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punkta prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 3. punktu, Satversmes tiesas 1. kolēģija

nolēma:

atteikties ierosināt lietu pēc [...] pieteikuma (pieteikums Nr. 50/2016).

Lēmums nav pārsūdzams.

Satversmes tiesas 1. kolēģijas priekšsēdētājs

A. Laviņš